

Izhaja
vsak drugi in četrti
četrtek v mesecu.

Naročnina
stane

80 kr. na leto.

Posamezne številke
se dobivajo po 5 kr.

GLASNIK

Naročnino in dopise
pošiljajte uredništvu
»Glasnik«
Poljanska cesta 58.

Oglasila
delavcev, ki nimajo
dela, ali delo-
dajavcev, ki iščejo
delavcev, se vspreje-
majo zastoj!

Krščanski delavci, združite se!

Štev. 17.

V Ljubljani, 9. julija 1896.

Letnik II.

Nova zaroka.

Pretečeni petek vršil se je na vrtu ljubljanske gostilne pri Virantu javen ljudski shod, katerega je sklicalo socijalno dem. društvo »Bodočnost«. Za shod so si najeli soc. dem. dol.-avstrijskega nemškega in demokratskega poslanca Pernérstorferja, ki naj bi jim pojasnil politični položaj. V resnici šlo se je zato, da bi ta oseba privabila veliko radovednežev na shod. In res je prišlo poleg socijalnih demokratov tudi mnogo naše absolutno »narodne« gospode, poslušat dunajskega, Slovencem nikdar prijaznega poslanca. Videli smo poleg generala dr. Tavčarja skoro vse načelnike narodnih društev, ki so soglasno pritrjevali govorniku, ter mu tudi konečno klicali novoslovenski »hoch«. Ako smemo sklepati iz tega dogodka na Virantovem vrtu, se je vršila v petek tam oficijelna zaroka »absolutnih« narodnjakov z »mednarodno« socijalno demokracijo. Povod tej zaroki je seveda medsebojna »ljubezen« in soglasje, da je treba te vražje klerikalce popiti v žlici vode, kar se jim pa tudi v zakonskem stanu ne bode posrečilo.

Ko se je shod začel, prišlo je med krščanskimi socijalisti in pa socijalnimi demokrati do resnega razpora. Socijalni demokratje boječ se, da bi jim shod ne splaval po vodi, so vrt pregradili z živo ograjo. Kakih 50—60 mož od 15—40 let starih v železniški uniformi in tudi brez nje, seveda vsi z rudečimi trakovi je naredilo po sredi vrta »špalir« tako, da nobeden krščanski socijalist ni mogel v obližje govorniškega prostora. Tukaj se je jasno pokazalo, koliko je socijalna demokratična stranka delavska stranka. Vsakega, kedor je bil malo lepše oblečen, spustili so v »posebni« menda za »inteligenco« pripravljeni, živo pregrajeni prostor. Delavcev pa, ki so prišli iz raznih tovarn in delavnic oblečeni po delavniško, niso pustili v govornikovo obližje. Tu se pač vresničuje izrek: »po njih delih jih bote spoznali.« Ko se je pričel shod, so hoteli naravno tudi oni v ozadju kaj slišati, pritiskali so nekoliko naprej, a tu so se jim ustavili redniki v »špalirju«. Ker nobeden ni hotel odnehati, in je poleg tega neki socijalni demokrat sunil s pestjo nekega krščanskega socijalista, pričel se je resen prepir. Nekaj jih je bilo opraskanih in obtolčenih. Eden krščanskih socijalistov je dobil dva sunljeja z nožem v

nogo. V tem šumu so pridrli redarji, da bi naredili mir. Toda žal, da moramo na tem mestu javno izreči, da so naši redarji zelo slabo izšolani v svoji službi. Mesto da bi ljudi mirili, pričeli šo z zborovališča poditi krščanske socijaliste. Pri tem se niso nikakor vedli dostojno. Tudi ne moremo uvideti, zakaj da so izgnali samo krščanske socijaliste in ne tudi razgrajajočih socijalnih demokratov. Socijalni demokratje so poleg tega tudi kar na svojo roko policistom narekali, koga naj aretirajo, in ti so jih poslušali. Čudno je tudi to, da naši redarji niso slišali zvoniti Angeljevega pozdravljenja, in da so naše može hoteli razpoditi, ko so molili angeljevo češčenje. Odkril se ni in molil tudi ni nobeden, to je tudi značilno za naše razmere. Ogromna večina prebivalcev je katoliška in tudi verna, zakaj bi toraj mestni služabniki ne kazali javno svoje vere. Na to pač opozarjamo naše občinstvo. Ne vemo, ali smo sploh še v Avstriji ali ne. Kaj tacega se more dogoditi menda le v Ljubljani.

Le to nam nikakor ne more priti v glavo, da ima slavna ljubljanska policija tako čudno pravico, da nasprotnikov nikdar ne vidi in da tudi njih ne odžene z zborovališča, ki ljudi z noži napadajo. Čudno so se glasilе besede redarjev: g. komisar je rekel da vsi ven, ali pri tem niso nobenega razgrajalca nasprotne stranke potisnili skozi vrata. Čudno je, da nobeden redarjev ni slišal, ko je zvonilo angeljevo češčenje in so naši molili, da jih je zraven njih stoječi soc. dem. javno zasmehoval. Čudno je tudi, da po tem, ko smo morali mi ven in nobeden več noter so železničarji in narodnjaki imeli skoraj vsi prost vhod.

Ko se je vihar podel, je začel Pernérstorfer razlagati svoje modrosti. Za nas ni prav nič novega povedal. Malo po farjih je vdaril in zabavljaj, s čimer je narodnjakom posebno ustregel. Potem jih je še do tega pripravil, kakor piše njihova trobenta, da se bodo morali sedaj tudi slov. poslanci ozirati na zahteve delavcev, ker sedaj ne gre drugače. Mi pa pravimo, da bo skoraj prepozno ta zapoved prišla od »Naroda« našim poslancem. Ako do sedaj niso storili nič za delavstvo iz ljubezni do njega bodo tudi v prihodnje malo, ker ako ne delajo iz ljubezni in pravičnosti za nas, bodo prisiljeni še manj. Obžalujemo le »Slov. Narod«, da misli, da smo delavci

tako neumni kot njegovi izvoljenci in somisljeniki, da bi nas s takimi obljubami tolazil in vodil za nos.

Nepostavno in naravnost žaljivo je bilo postopanje socialnih demokratov, da so predelili vže okolu 7. ure vrt, in da niso pustili splošno ljudi na prazne prostore blizu govorniškega odra. Smelo rečemo, da so se pred očmi policije soc. dem. pripravili za napad na kršč. soc. Vendar pa niso nobenega soc. dem. iztirali iz vrta.

Pokazalo se je tukaj zopet jasno, da je neobhodno potrebno, da se krščansko ljudstvo, kar najpreje more organizira, ter v krepki organizaciji pobije pogubljiva načela liberalcev in soc. demokratov. Pričetek je storjen, seme je vsejano, Bog daj obilo delavcev, da bodo to seme tudi prav in pridno gojili, da vzraste kedaj košato drevo, pod katerim bode našlo krščansko ljudstvo varno zavetišče.

Zapomnili si bomo tudi klice »omikanih« naprednjakov »ven s klerikalci«. Tudi z vami bomo se računali, četudi nosite naslove advokatov.

»Slov. Narod« je pisal drugi dan, da so bili krščanski socialisti pijani. »Pijani klerikalci« tako se je izrazil »Slov. Narod«. Mi bi vprašali patrone pri tem listu, ali je mogoče recimo mestnemu delavcu, ki zasluži na dan 70 kr. se zvečer opijaniti? Pijan je moral biti gotovo tisti, kedor je v »Narodu« to pisal, ker s treznimi očmi ni videl med nami nihče niti enega samega pijanega. Sicer nas pa taki barabski članki, kakoršne prinaša nekaj časa sem »Narod«, nikakor ne vznemirjajo in tudi ne žalijo. Kakoršen mož, taka beseda.

Kmečki stan.

Pred letom smo na skupnem shodu to-le sklenili o kmečkem stanu:

1. »Kmečki stan je nujno potreben državi ne samo za proizvodnjo živeža in vseh snovi za obrt, marveč tudi za varstvo reda, miru, verskega in npravnega življenja.«

2. »Kapitalizem razjeda kmečki stan v njegovem jedru.«

Potem smo postavili 10 zahtev, potrebnih za rešitev kmečkega stanu. Skoro vse te reči se dajo doseči le potom postave, le zadruge (Raiffeisenove) posojilnice se morejo kar na podlagi obstoječih postav snovati.

Ako prav prevdarimo in pregledamo te zahteve, so vendar le samo zunanji pomočki — res velicega pomena — za rešitev kmečkega stanu.

Glavna stvar pa ostane vendar le še notranje gospodarstvo, to se mora zboljšati, spopolniti. Kar je za tovarnarje stroj, to je za kmeta zemljišče, on mora vsako ped izkoristiti in porabiti vse nove iznajdbe in sredstva, da mu njegovo zemljišče rodi kar največ mogoče. Kmetijstvo ne sme biti več golo robotanje, ampak umno in umetno delovanje. Potem bo kmeto vanje za kmeta častno, veselo in obrestinosno, zdaj pa je žalostno. Kmetu ne gre dobro.

Kmetu ne gre dobro.

Dokazov za ta rek je mnogo; n. pr. toliko kmetij vsako leto po sili na javni dražbi prodanih; množeci se leto za letom vknjiženi (intabulirani) in drugi dolgovi; veliko število izseljencev v Ameriko; slabo znamenje je stanje kmečkih stavb sploh in posebno hiš; skoro splošna tožba je po vsej deželi, kmetu ne gre dobro.

Kako mu pomagati?

Svetovalcev z dobrim, pa tudi slabim namenom je zadosti, a pravega vendar le ni lahko zadeti, in še težje je te dobre sklepe izpeljati.

Eni pravijo: davke znižati: to je sicer opravičena zahteva pri kmetih, pa samo to še ne bo rešilo kmeta.

Drugi svetuje: bolj skromno živeti; preveč gre za obleko, moško in žensko, za ure, verižice, uhane in prstane in drugo lepoticje. To je dober in pameten svet.

Zopet drugi priporočajo: zmerno življenje: vino, žganje itd. le za potrebo vživati.

To je vsekako pametno rečeno, ker res zapelje pijančevanje itd. enega in drugega v dolgove in celo v bolezen; a tudi zmerno in varčno živeti gospodarji težko shajajo, torej mora pravi vzrok propadanju tičati še drugje.

Kje je?

Glavni vzrok propadanju je ta, da se kmetijstvo nič ne obrestuje. Čistega dobička ni več, kmet ne živi od obresti svojega zemljišča, ampak od glavnice. To je dandanes dokazana žalostna resnica in skušnja jo potrjuje.

Žito kmeta več stane, kakor je tržna cena. Ako mu ponujajo za mernik pšenice 1 gl. 50 kr., ko kmeta stane 1'90—2 gld., je očitno, da jo prodaja v izgubo in tako tudi pri drugih pridelkih.

Kaj je storiti pri teh okolsčinah?

Eni menijo cene na žito povišati, ker jo tuja, vzlasti ameriška konkurenca kriva, da so cene žitu tako nizke.

To bi sicer pomagalo, pa le za hipec, ker bi druge države naložile druge dace in podražile druge stvari, pa bi postalo žito zopet relativno preceno. Poleg tega pa je ta način zoper naš program, ki terja tak napredek posamičnih delavskih stanov, da zboljšanje enega stanu n. pr. kmeta ne obremenjuje drugega n. pr. obrtnika in delavca, kar bi bilo pa pri zvišanih daci.

Torej ostane le še ena pot priti do stalnega rešenja v smislu našega programa, in ta je: žito in vino itd. ceneje pridelovati, ali z drugimi besedami: »z istimi troški več pridelati.« N. pr. kdor je zdaj prideloval 200 mernikov pšenice in je v to potrošil okroglo 400 gld., mora gledati, da pridelava za 400 gld. vsaj 400 mernikov ali še več, potem mu bode vendar le še ostalo nekaj čistega dobička, ako je tudi mernik pšenice po 1 gld. 50 kr. (Konec sledi.)

Naša organizacija.

Slovensko katoliško delavsko društvo je izdalo v 26. in 27. tednu 58 gold. 50 kr. za podporo svojim obolelim članom. — Ta teden je prejelo društvo čisti ostanek volila dne 2. jul. 1895 umrlega č. g. F. Knifica v znesku 89 gl. 16 kr. Mili Bog obilno povrni blagemu pokojniku. Neimenovan dobrotnik je podaril v društvene namene 10 gl., drugi 2 gl. Bog povrni stotero in obudi mnogo posnemalcev! — Prihodnjo nedeljo, dne 12. t. m. priredi društvo javen shod na vrtu Ferlinčeve gostilne ob 4. uri popoldne z zelo zanimivim in poučnim vspehom. Želeti je, da bi se ga udeležili društveniki in njihovi prijatelji v prav mnogobrojnem številu. — Socijalnim demokratom radi njihovega surovega obnašanja vstop ni dovoljen. Toraj krščanski soc. pozor!

Mesečni shod slov. katol. delav. društva je bil minulo nedeljo prav dobro obiskan. Po pozdravu društvenega podpredsednika Zillerja se je vršil slovesen vsprejem novih udov, katerim je društvenik Rakovec v kratkih potezah pojasnil dolžnosti, katere morajo spolnovati kot zvesti društveniki. Društvenika Bahar in Gostinčar sta nato v krepkih besedah pojasnila poglobitveje dogodke zadnjega časa, mej temi tudi zadnji Pernerstorferjev shod pri Virantu. Zborovalci so izrekli soglasno grajo nad nepravilnim postopanjem mestnega redarstva, posebno pa zato, ker navzočim krščanskim socijalistom ni dovolilo, da bi v miru odmolili angeljevo česčenje. Konečno so se društveniki navduševali k vztrajnosti in vsestranskemu delovanju. Koncem shoda so se spominjali slovenski krščanski socijalisti slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, katera sta nam prižgala luč vere in slovenskega jezika. Okoli osme ure je zaključil predsednik shod, ki je prav vspešno vplival na zborovalce.

Goriško in krščansko socijalne ideje. V nedeljo, dne 28. junija vršil se je v Št. Petru pri Gorici javen ljudski shod, katerega je sklical č. gosp. Knavs, ondetni kaplan. Kakor je bilo že popred razvidno iz liberalnih listov, so se goriški »prvaki« zelo bali tega shoda. Zato so pa napeli tudi vse svoje moči, da bi shod preprečili, ter zamašili usta kršč. socijalistom. Ob 5. uri popoldne otvoril shod č. g. sklicatelj, ter povdarja v svojem govoru, da ima shod edino le ta namen, da bi se ljudstvo seznanilo s kršč. socijalnimi načeli. Konečno pozivlje navzoče, da si izvolijo predsedstvo. — Kakor bi trenil, zatuli tolpa dogovorjenih in nahujkskih »izobražencev«: dr. Rojc. Krščanski socijalisti videč, da imajo opraviti z nerazsodno tolpo, so se vdali, dasi so imeli zase gotovo dve tretjini navzočih. Zapisnikarjem je bil na isti način voljen g. Gabršček. Ko je z vidnim zadovoljstvom zasedlo predsedstvo svoj prostor, je dal predsednik dr. Rojc nekemu Perozziju besedo. Željno smo pričakovali slišati poprej v nekem listu tako hvalisane goriške govornike. Toda osupnili smo, ko smo slišali in videli govoriti tega »govornika«.

Imel je v roki neko »teko« iz katere je bral razne stavke, ki mu jih je gotovo kdo drugi spisal. Bral je, da se goriški Slovenci drže kršč. soc. programa, in da imajo na tem polju menda že vse ga dovolj. Predlaga neko resolucijo, v kateri se pozivlje shod, da se izreče za kršč. soc. program. Ko je ta govornik prebral svoj govor, dal je predsednik besedo zopet enemu svojih pristašev, vključ temu, da sta se dr. Krek in Gostinčar oglasila poprej k besedi. Ko nastopi ta govornik, pričel se je šum. Govornik je napadel Kranjce, na kar so se čuli klici: »doli z njim!« Mož se je menda tudi vstrasil ter je šel z odra. Zopet je dal predsednik besedo svojemu pristašu, ki pa vsled krepkega protesta ni mogel govoriti. Na to je dal Gabršček nekemu povelje, da je predlagal konec debate, čemur se je protivila velika večina navzočih. Nato da predsednik na glasovanje ono resolucijo, za katero so glasovali socijalni demokrati in liberalci. — Vsled velikega šuma, ki je potem navstal, je vladni zastopnik zaključil shod. Po shodu pričelo se je zanimivo razgovarjanje mej nasprotniki. Iz tega omenimo to-le: Neki duhovnik se je prepiral z liberalci, kar pride oblastni Gabršček ter pravi: Vi pa tiho bodite, Vas moramo mi rediti, mi plačujemo davke. Ko nekdo iz Ljubljane pripomni Gabrščeku, da tudi njegovi delavci žive, bi bil mož kmalu jeze onemogel. Veliko smešnih prizorov se je še pripetilo, ki so vsi kazali, kako zelo umejo goriški liberalci kršč. soc. program.

Pokazalo se je na tem shodu, da imamo opraviti z dvema nasprotnikoma, katera oba se vjemata v tem, da zabavljata krščanstvu, ter se istega bojita. Žalostno je, da se pri nas nahaja ljudij, ki menijo, da je v njihovih osebah združen ves narod, ki menijo, da se brez njihovega dovoljenja ne sme nihče ganiti. Kedor stori kaj takega, ruši »narodno disciplino«. Tako samoljubje je skrajno pogubljivo. Mi imamo za voditelje naša načela in ne oseb. Tam pa vidimo osebe brez načel. — Dokler bodo imeli besedo v našem narodu taki možje, kojim je njihov dobiček in njihove osebe vse; tako dolgo — tužna majka. Gospodu Gabrščeku pa povemo na uho, da bo krščansko socijalno gibanje prodrlo tudi na Goriško vključ vsem oviram, ki se istemu stavijo od absolutnikov à la Gabršček et Comp.

Na razpadu. Iz Zagorja. Nasim rudečkarjem je nekaj sapa zaprlo. Niso več tako prešerni in objestni, kakor so bili. Nobenega shoda, nobene agitacije. Erjavčev »salon« vedno prazen. V judovsko mišnico ne gre nobena podgana več. Če ne bo v kratkem tistega Kordeliča iz Ljubljane, ki jecljaje dokazuje, da morajo jedenkrat napočiti že tu na zemlji nebesa, bo slo vse v — franže. Torej, hoj! Kordelič, pridite zbirat svoje ljudi v Zagorje, drugače Vam znajo vsi »fige« pokazati. Pa kje je iskati vzroka temu žalostnemu stanju? Laž res nekaj časa slepari ljudi, toda resnica le pride na dan. Ljudje so začeli spoznavati, da so se dali opehariti. — Ljudje imajo še pamet, gospod vrednik! Nekaj čez 30 kr. plačevati na mesec za prazen nič; zmerom: daj, daj in zopet daj — in ko pride agent, je treba še temu kaj

dati — v srcu nemir in nezadovoljnost, brez zaupanja na Boga in njegovo pomoč in vkljub socijalno demokratičnemu obljubovanju težke sihte — to se nekaterim le preveč zdi! In tistih 4000 gl., katere so, kakor se govori, odnesli brezvestni agentje iz Zagorja? Kam? Ali imamo mi kaj od tega? Koliko solz bi se lahko izbrislalo s tem denarjem? Tako so se jeli vpraševati naši ljudje. Našim rudečkarjem tu zagotavljamo, da bomo prepričali vse poštene ljudi — barab ne potrebujemo pri nas, — da je socijalna demokracija največja sovražnica delavskemu stanu; da je njen zistem, izsesavati in izkoriščevati ljudstvo, prikrojen popolnoma po židovskem kapitalizmu; da njeni navdušeni agentje pridejo prodajat svojo navdušenost in modrost le za denar in dobro bירו; da je sploh vse skupaj »švindel«. Da gre pri nas rakovo pot s socijalno demokracijo, dokazuje to, da ji obračajo hrbet tisti, ki so jo dosedaj podpirali in se bolj in bolj nagibajo na našo stran. Pred ne bomo imeli miru, dokler niso razrušene sovražne, surove čete, dokler ne potihne pri nas zadnji surovi pozdrav nasprotnikov: »prokleti ajmohtar!«. Naše geslo bodi: Zdravje in pamet! Proč s socijalno demokracijo, proč z judovsko podgano!

Vera je privatna reč, g. vrednik! Tako se sliši in govori tudi pri nas. Celo dobrim in poštenim ljudem je ta nesmiselni stavek všeč. Vera je privatna reč; torej človek lahko ž njo naredi, kakor s svojo uro, s svojo srajco, svojimi čevlji ali klohukom, kakor hoče. Če mu ni všeč, jo tudi lahko stran vrže. To se pravi, vera je privatna reč. Kdor še kaj misli in kdor še količkaj veruje, da po smrti ni vse »ven«, — mora izpredvideti, da je ta stavek popolnoma napačen in zato nevaren vsakemu kristijanu. Vera je privatna reč! Ko so pa socialni rogovileži tako lepo medseboj, takrat pa »padejo« čez Boga in Kristusa in vero in duhovništvo in papeža in škofe ti tako izdelavajo, kakor bi bili ti največje barabe na svetu. Norčujejo se iz božjih in cerkvenih zapovedij, iz cerkvenih obredov itd. To se pravi: vera je privatna reč! Novi kaplan je pridigoval o nevrednem sv. obhajilu. Dejal je, da največja nesreča se ni, delati težko več ur na dan v primeri z nevrednim sv. obhajilom itd. Na koncu pridige se oglasi pri vratih eden izmed judovskih hlapčev: »ta kaplan bo še tepen.« Isti je šel nekega dne ob belem dnevu iz Zagorja v Toplice. V neki visoki hiši — kedo bi si mislil — zarujoye judovski hlapec za njim: »prokleti ajmohtar«. S tem človekom kaplan ni še nikdar govoril, mu prav nič žalega storil — in vendar: »prokleti ajmohtar.« Take sadove rodi stavek: vera je privatna reč. S kletvijo in surovostjo in barbarstvom hočejo imponirati in dokazovati resničnost načel judovske podgane. Največje veselje in zadovoljnost prešinja vsakega izmed naših sodrugov, ko vidijo, da taka surovost in kletvina na strani socijalnih rudečkarjev pametnim ljudem vendar-le oči odpira. Zatorej — vera je »privatna reč za socijalne demokrate, za judovske hlapce, ki so si izmislili ta stavek, in za brezverce; toda vera ni privatna reč za poštene in pametne kristijane, ki vedo, da je le en Bog in da smo vsi njegovi in torej z dušo in telesom od njega odvisni.

Zato je za nas vera — glavna reč. Proč z judovsko podgano!

Prva slov. kmetijska zadruga v Dobropoljah posluje. Do sedaj se jih je vpisalo in vplačalo svoje deleže (deloma) 71 zadržnikov. V soboto so napeljali v magacin — dozdej še kuhinja blazega g. učitelja Jakliča — 33 vreč moke in koruze, a za dva dni je bila skoraj prazna. Naročili so že drugič blaga. V kratkem dobé usnje, špeh, mast vino, tehtnice itd. Stavba bo kmalu pod streho in potem se preseli zadruga v večje in lepše prostore, kjer bodo imeli tudi hleve in svinjake. Naprej za osvojenje našega ljudstva!

Katol. delavska družba in njeni nasprotniki. Iz Zagorja. V nedeljo, dne 5. julija, t. j. na praznik sv. Cirila in Metoda, nameravala je naša družba prirediti svojim udom primerno veselico na prijaznem Milačevem holmcu. V ta namen se je že za predvečer preskrbela za kres, ki je gorel na oddaljenem hribu v čast slovanskim apostolom. Na holmcu pa, kjer se je imela vršiti veselica na čast imenovanima svetnikoma in v razvedrilo kat. delavcev, se je oskrbelo za okrašenje ondotne kapelice; tudi se je izobesila ces. zastava, kar pomenja, da kat. delavci ob nobeni priliki ne pozabijo se spominjati poleg sv. očeta, tudi svojega vladarja. Naši nasprotniki pa so v jutru dne 5. jul. (popred radi straže niso mogli) po tretji uri sneli cesarsko zastavo iz vzvišenega prostora, — jo namazali in nekoliko strgali — ter jo postavili na njivo, obsejano s krompirjem, češ, tu naj bo ces. zastava, ne pa na tako vzvišenem prostoru. Da so onesnažili ces. zastavo in jo tako zaničljivo postavili na njivo, to jim še ni bilo dovolj; kakor povsod, tako tudi tukaj, hoteli so biti prvi, da so se pogostili teh novih mizah, ker se je sledila neka tekočina po mizah in klopeh; iz tega se lahko sklepa, da vsled zasplosti, ker je bilo rano v jutru niso stédili, da bi vse povžili, pa mi jim tudi ta njih zajutrak privoščimo, samo da bi bili tudi za sabo mize in stole posnazili. Vrh tega pa so nam zažgali tudi kres, ki je bil namenjen v razsvitljivo noči, — ne pa, da se zjutraj ob polu štirih sežge, ko je že vendar sedaj o poletnem času tu pri nas toliko svitlo, da se pač na prostem ne potrebuje nikake svitlobe. Toraj hoteli so nam na vsak način preprečiti to veselico, toda motili so se, kajti mi smo imeli hitro zopet vse v redu ter ob ednajsti uri predpoldnem je že mogočno vihrala ces. zastava na prvem mestu, ter še mnogo drugih manjših zastav jo je stražilo. Popoldne takoj po službi božji pa so se začeli zbirati ponosno društveniki kakor tudi gg. društveni dobrotniki. Gospa Milačeva, kakor vselej vneta in požrtvovalna za družbo, nam je ta dan postregla z ukusno pečenko, katera se je društvenikom brezplačno delila. Imeli smo tudi na razpolago izvrstno pivo in vino; tudi družbina godba se je ta dan zopet pokazala prav mojstersko izurjena. Kakor hitro pa je odzvonilo Ave Marija, zanetil se je kres, za katerega se je že med dnevom preskrbelo. Vsa čast tudi L. Habatu, ki nam je s pomočjo drugih mladenčev preskrbel, oziroma izdelal krog 100 raket, ki so se zvečer krasno za pogled spuščali v nočno

zračno tmino, in tako nam je le prehitro potekel čas. Gotovo ostane nam ta večer še dolgo v spominu, kakor upam da tudi našim nasprotnikom, katerih se je tu pa tam videlo kaka desetinka, ki so nas opazovali, že skoraj napoči čas, da sprevidijo svojo zmoto ter se pridružijo nam, ter da skupno delujemo v prid tlačnim krščanskim delavcem.

Izjava. Ker se od nekaterih družabnikov odboru slov, katol. delavskega društva za Črno in Možico očita, da je malomaren in da ne napravi nobenega shoda, moram tukaj izjaviti, da se mu dela krivica. Shoda do sedaj ni bilo moč napraviti, ker je sl. c. kr. deželna vlada pravila omenjenega društva še le 28. t. m. potrdila. Ako se shod tedaj takoj napravi dné 12. t. m., je premalo časa, 18. t. m. je v Jaborju cerkven shod, 26. v Možini; tako je še le mogoče prvi shod napraviti v nedeljo dné 2., 8. ali 9. avgusta. Imejte ta čas potrpljenje, in bodite prepričani, da bo odbor, ako mu še zanaprej izkažete zaupanje, kar mu bo mogoče, deloval z vsemi močmi za pravice delavskega stanu in z namenom, da se ljudstvo vzbuja, lika in omika in podpira, da se njih srca blažijo ter dobro oborožijo proti napadom krutega sovraga social-demokratizma. Ostanite mlademu društvu zvesti, podpirajte je vsestransko, ker je takorekoč še v povojih in da bo de le z združenimi močmi kaj doseglo, ker le tako bo mogoče, da društvo, ki je še mlado postane tudi krepko. In Bog mu bo dodelil blagoslov! V Črni, dné 5. julija 1896.

Primož Watter, t. č. predsednik.

Delavsko gibanje na Koroškem. S Koroškega, koncem junija. Vkljubo mnogim težavam delavska organizacija v krščanskem duhu tudi na Koroškem napreduje, med Slovenci kakor med Nemci. Da bi le bilo več delavnih možij, govornikov, napredovala bi dobra stvar še mnogo hitreje. Katoliško delavsko društvo za Prevalje in okolico redno zboruje vsak mesec. Shodi so prav dobro obiskani. Posebno pomenljiv je bil za društvo shod 31. m. m., ker je počastil ob tej priliki društvo s svojim posetom mil. g. knezoškof dr. J. Kahn. Preč. vladika se je vozil omenjeni dan po vizitaciji od Strojne v Črno. Med potjo je izvedel, da zboruje delavsko društvo pri Šteklju v Prevaljah in prišel na shod, kjer je imel daljši izpodbudni govor. V celoti ga objavi »Mir«. Mil. vladika je kazal na veliko vrednost dela, opravljenega v pravem duhu, poudarjajoč, kako delo povzdiguje človeka in mu daje še le pravo vrednost. Delo je za človeka dolžnost in čast, pravo vrednost pa dobi, ako se prav opravlja, t. j. s pogledom na Boga. Dalje je kazal na namen delavskih društev, pomagati delavcem in jih združevati, in vspodbujal delavce, naj vztrajajo pri društvu. Konečno je podelil navzočim svoj višjepastirski blagoslov. Casten je za mlado društvo ta obisk; naj bi mu bil tudi v srečo in v spodbudo društvenim članom.

Prevaljsko katoliško delavsko društvo je raztegnilo s početka svoje delovanje tudi na Črno in Možico ter imelo tam že več shodov. Ker so pa ti kraji jeden od drugega preveč oddaljeni, da udom ni mogoče hoditi na

shode, napravi se v Črni novo delavsko društvo. Pravila je c. kr. dež. vlada že potrdila in začne društvo čim preje delovati. Bog daj srečo!

V Prevaljah se je nastanil najbolj delavni socialdem. agitator na Koroškem, črevljar Wögerer. Prej je stanoval v Celovcu, tam mu »gšeft« (socialistični, ker za črevljarstvo se že davno ne meni več) ni več šel in tako poskuša sedaj srečo v Prevaljah. Naj bi postalo kat. del. društvo mogočen jez zoper rovanje socialistov. — Tudi med našimi Nemci delavska organizacija napreduje. V St. Lenartu v labudski dolini imajo že svoje kat. društvo, ki je imelo zadnjič dobro obiskan shod. — Okrog Volsberka se tudi zbirajo kršč. delavci, voditelj jim je vneti kapucin o. Kerubim. Na več krajih se bodo ustanovila delavska društva, da se omeji brezveren tok soc. demokracije ter se delavcem reši vera in s tem podlaga prave sreče in zboljša njih stanje! Da je treba delati v tem smislu, kažejo razni dogodki iz zadnjega časa. Soc. demokratje se usiljujejo tudi že med slovensko kmetško ljudstvo, kakor priča med drugim dopis v zadnjem »Mir-u« iz Skočidola: »Kdo bi si mislil, da še sem v Skočidol socialiste dobimo. V nedeljo, dne 14. p. m. so napravili beljaški socialisti v neki tukajšnji gostilni ljudski shod. Prišli so vodje beljaških in zgornjekoroških socialistov — morda s svojim dobrim namenom — in so »pridigovali«, pa skoraj praznim mizam in klopem. Pravijo, da vseh skupaj, razven otrok, katerih je precej bilo, jih je bilo 15 do 20. Med temi so bili tudi nekateri takšni, o katerih se je nekdo izrazil, da nobeden nima toliko cvenka v zepu, da bi za jeden »golaš« dal. Ko bi gospodje iz Beljaka vedeli, da bodo na cedilu ostali, bi gotovo raje doma ostali. Značilno za naše socialiste in njihovo gibanje pa je sledeče pismo, ki so ga naš gospod župnik prejeli z dotičnim vabilom malo pred shodom in ki se iz slabe nemščine prevedeno takole glasi: »Vi ste povabljeni k shodu priti, da tudi Vi svoje mnenje izrazite nasproti zborovalcem. Če ne pridete, Vas smatramo za bojazljivca (Feigling), da Vi le znate tam govoriti, kjer ste z zidom obdani in Vam nihče oporekati ne sme in nobenih nasprotnikov ne pred Vami in ne pod Vami nimate. Mi upamo, da bote toliko odločnosti imeli in prišli, da tem hudim socialistom kaj odgovarjate. Prireditelji.« — Dostaviti tem besedam ne bo treba nič. Saj same dosti povedo.« Vsem rojakom pa je ta poskus glasen opomin, da so na straži in da pazijo, da se brezbožni nasprotnik kje ne vtihotapi mej naše ljudstvo.

Politika po svetu.

Kako se obrekujejo škofi? Protestantskega višjega pastorja Sôsa (Szasz) na Sedmograškem so dolžili liberalni in socialno-demokratični listi, da je igral s cerkvenim denarjem na borzi in ga zapravil. Pri teh poročilih so imenovali Sôsa škofa in niso kar nič prijavljali, da ni katoliški škof, marveč protestant. Vsak,

kdor je bral poročilo, je mislil, da se gre za katoliškega škofa. Sedaj se je pa vrhu vsega še dokazalo, da se tudi Šosu ne more ničesar očitati. In vendar bodo bralci socialnih demokratov morda še čez leta lagali, da škofje igrajo na borzah.

Socialni shodi v Avstriji. Nedavno so imeli črevljarji iz cele Avstrije shod v Brnu, ki ga je priredilo češko črevljarsko društvo. Poglavitna sklepa sta bila, da se potrudijo združeni črevljarji, da dobé od vojaške uprave več in boljnih naročil in da se odloži posvetovanje o novi obrtni predlogi, dokler se ne zbere na novo izvoljena, ljudstvu prijaznejša zbornica. — Nemški moravski kmetje so imeli skupen shod v Brnu, kjer so določili svoj program. — Odposlanci bolniških blagajen so zborovali na Dunaju; 244 blagajen je zastopalo 363 mož. Voditelja shodu sta bila juda Kaff in Ferkauf. Ta dva jasno kažeta, od katere strani je vlekel veter. — Dne 24. junija se je v Prerovem na Moravi pri shodu, ki se ga je vdeležilo 300 mož, ustanovila moravska katoliška ljudska stranka, ki se je postavila odločno na krščansko socialni temelji. V delavskem vprašanju je vsprejela brez izpremembe načrt čeških kršč. socialnih delavcev, ki se je vsprejel dne 8. in 9. sept. 1804 v Lito- mišlju, ki se popolnoma strinja z našim. — Dne 15. in 16. avg. priredé slovenski krščanski socialisti posvetovanje in shod v Ljubljani, kot je že Glasnik poročal. Tem potom pozivljemo svoje somišljenike, ki se ga mislijo vdeležiti, naj se pri uredništvu Glasnika vsaj do konca tega meseca zglasé. Posvetovanje se bo tikalo kmečkih, obrtnih in delavskih zadev. Nadejamo se, da se bodo iz vseh slovenskih krajev sestali možje zavedni, za blagor svojega stanu. Tistim društvom in organizacijam, ki jim ni mogoče poslati odposlanca, pa svetujemo, naj si izberó zastopnika izmed ljubljanskih somišljenikov.

Nemški trgovinski minister Berlepš je poskusil nekoliko pomagati trgovskim in pekovskim delavcem. Kot smo poročali, je omejil prvim delavno dobo od 5. zjutraj do 8. zvečer, drugim pa na 12 ur na dan. In še ta skromni poskus ga je pokopal. Odstopiti je moral in na njegovo mesto je nastopila neka tapica po imenu Brefeld.

Krščansko socialna načela se vedno bolj razširjajo tudi med dunajskimi delavci. Socialni demokrati jim sicer povsod nagajajo, kolikor le morejo, toda brez vspéka. Četa se vedno več in pod dr. Luegrovo zastavo se jih zbira čim dalje več. Kršč. socializem mora zmagati in mi poštení, verni Slovenci nočemo v boju zanj zaostati za vrlimi dunajskimi sobratí. — Tudi na Ogerskem gre vedno bolje. Od 17.—20. julija imajo ogerska katoliška društva skupen shod v Pešti. Pred štirimi leti jih je bilo komaj 50; sedaj je narastlo njihovo število nad 400.

Drobtine.

Tudi agitacija. Kedor pozna ljubljanske socialistične voditelje, mu ni treba o njih nobene opazke. Dobro vemo vsi, kako agitirajo pri mladih delavcih in pomoč-

nikih: »saj se ti ni treba vtikati v politiko, če nočes. Vendar pridi k nam; pri nas se zbirajo mlada dekleta in ples imamo po večkrat na teden. Če le jedenkrat prideš, se ne boš kesal.« Starejšim obetajo podporo, o kateri ni kasneje ni duha, ni sluha; sploh za vsacega imajo najslajše obljube. A take agitacije, kakoršno so rabili nedavno na Vrhniki, še vendar ne pomnimo. Zbrali so bili krog sebe deset svojih somišljenikov in so jim pridigovali, kako grozno nevarni so škofje in duhovniki delavskemu stanu. V dokaz za to so s čudovito nesramnostjo lagali, da je ljubljanski škof vzrok, da se bo podražilo žganje na Kranjskem in da je povišal ceno žganju zato, ker ima sam tvornico za žganje. Take neumne laži se ne sramujejo socialni demokrati, kadar se gre proti veri in duhovnikom.

V nedeljo, 12. t. m., praznovalo bo tukajšnje delavsko konsumno društvo svojo obletnico na Rožniku, kjer bo zjutraj ob 7. uri sv. maša in govor. K tej slovesnosti vabi vse prijatelje in društvenike odbor.

Shod kapitalistov v Ljubljani. Čuden naslov — si bode marsikdo mislil, pa — menda že resničen, ker so soc. demokrati krščanske socialiste in revniše delavce in delavke takoj pri uhodu z berači in umazanci pozdravljali, in to brez vzroka. To je res prava olika in bratovska ljubezen do trpečih delavcev, kaj ne? Delavcu, ki zasluži 60—90 kr. na dan, in ima poleg sebe še za družino skrbeti, pač ne nese, da bi se po zgledu mastno plačanih soc. dem. agitatorjev po najnovejšem kroju oblačil. In, ali se zato, ker je revno oblečen, ne sme vdeleževati javnih shodov, na katerih se gre baš za njegove interese? Pa — dovolj o tem, kajti, to sem le toliko omenila, da se spoštovani čitatelji »Glasnika« iz nova prepričajo o »pravi« ljubezni »opičjih dušic« do delavcev-trpinov. — Zdaj pa o shodu! Takoj pri vratih stala je tolpa z rudečimi trakovi okinčanih »sodnikov«, ki so kršč. socialiste in njih privržence ločili na desno (konec vrta v kot!), svoje bratce pa na levo, kjer je stal oder. A ti »sodniki« so bili neizprosni, če se je kdo drugam obrnil, kakor mu je bilo odkazano, doletel ga je »spostljiv« opomin: »Marsch zurück, verfluchter Hund, hier ist nicht für dich!« i. dr. Ko pa je Kordelič otvoril shod, in je bilo še dovolj prostora okrog odra, zahtevali so z lepa, naj jih pusté bližje, da bodo slišali, kaj se govori, ker niso prišli gledat zaničljivih obrazov ali pa delat nered, s čimer so jih neprenehoma zbadali. Kdo more tajiti opravičenost te zahteve? — saj je bil ljudski shod! Ker se jim pa to ni dovolilo, so glasno zahtevali: vsi naj slišimo ali pa nobeden! Ko pa ni nič izdalo, hoteli so mirnim potom pretrgati »trden most« železničarjev, med katerimi je bilo tudi nekaj še mlečnih krojačev, ti so jih pa začeli prav po pasje suvati; — kdo bo pa držal? Že stara prislovica pravi: »Prva je prepovedana, druga pa ne; braniti se sme vsakdo!« In tako je prišlo, da je soc. demokrat Gotthard Jero Vidic prav močno sunil, kdo ji bo tedaj zameril, če ga je ona potem prav ročno pod-

¹⁾ Te podrobnosti Pernerstorfer-jevega shoda iz peresa kršč. soc. delavke pričbuujemo zaradi važnosti cele zadeve.

mizo zmašila, in ga, kakor učitelj v šoli, malo za lase potresla, in da je nekega sprevodnika, ki jo je hotel ob tla vreči, prav iz lahka po tleh poravnala? Ali, za to »pregreho« je morala — v zapor! Presneta kapa, ko bi bila jaz mož, bi že ne dala ženske zato aretirati, ko bi me v boju, katerega bi jaz začela, premagala, — sram bi me bilo! Čudno je le to, da so na vseh shodih mestni redarji soc. demokratom tako poslušni, in zakaj se nikdar ne zmotijo, da bi kako razposajeno »rudečo mašenco« prijeli, med tem, ko kršč. socialiste kar brez vprašanja pobašejo. Tako eden izmed dveh aretovanih mož ni družega zakrivil, kakor da je pobral stol, ki se je v gnječi prevrnil, da bi sam čeznj ne padel. Ko ga je pa ravno isti hip, ko je pobiral stol, videl neki »opičar«, mignil je redarju in bil je — aretovan. Čudno je tudi to, da shod ni bil zaključen (takrat, ko je bil kršč. socialistov, je bil zaključen!), marveč da so samo krščanske socialiste z »marsch hinaus« z vrta pospravili, ter jih med zaničljivim smehom in zbadljivimi besedami v en pehali. Med drugim so rekli: »Le v cerkev pojdite, ali pa k procesiji, kot ste bili v torek« itd. — Posebno moram tu še omeniti Cunjarjevo Lenko, ki se je tako laskavo k vladnemu komisarju gosp. Vračkiju prisukala z besedami: »Prosim gospod komisar, da gredo tiste cigararce in tercijalke v en spodit; tukaj ni cerkev, in povejte jim, da je tukaj ljudski shod, in če je ljudski shod, ni, da bi ti hinavci tam-le molili« (oni so molili glasno, ker je ravno zvonilo!). Upila je tudi, da krščanskih socialistov nobeden nemški ne zna, kakó da so neumni itd. Ej, mlada cunjarica, Ti in tvoje tovarišice ste se pa gotovo bale, da bi prevelika učenost kateri ne raznesla glave, zato ste si jih pa z rudečimi trakovi tako prevezale, da bi nobenemu komedijantu ne delale sramote, ali ni res? Omeniti mi je tudi še neke stvari, ki se mi zdi prava zagonetka, in sicer, da sta se celo njih »narodno« veličastje — dr. Tavčar in, če me niso oči varale, dr. Majaron potrudila priti na shod nemških zagrizencev social. demokratov, in z njimi navdušeno »hoch« klicati. Ali ni to dokaz, da se strinjata z njih idejami? »Slov. Narod« je napadal prevzv. knezoškofa, ker se v sv. Florijanski cerkvi jedenkrat na leto nemško pridiguje, češ, »škof hoče Ljubljano ponemčiti« itd. Ali se ne kaže tu največji nedoslednost in sovraštvo do mil. škofa in sploh do duhovnikov, kateri so se tudi na shodu obirali, kar se je z gromovitim »hoch!« odobravalo? Da je narodna stranka res vsakemu bolj naklonjena — bodisi že Madžar ali Kitajec — kakor Slovenceu, ki hrani in brani vero svojih očetov, prepriča se lahko vsakdo sam v sobotnem »Narodu«. V njem se piše, kakor da bi bili kršč. delavci — zlasti ženske — od gosp. dr. Kreka našuntani, naj gredó delat nered, da so bili pijani itd. K temu dostavim le toliko, da, ako bi res kak duhovnik (kar je gola laž!) agitiral za shod, bilo bi jih brez dvoma desetkrat toliko, kakor jih je bilo! K trditvi, da so bili pijani, je pa dopisnik pozabil dostaviti, da so bili od težkega dela čez dan pijani, ali je pa sam tako globoko pogledal v kozarec, da je še druge videl pijane. — E, veš kaj »Narode«, grdo je

zate, ker misliš, da si snedel celega sveta oliko, pa tako debelo lažeš! Veruj mi, da, kakor sem priprosta delavka, vendar bi se v dno duše sramovala takih lažij deležna biti, kakor se nahajajo v tvojih in tvojega ljubega bratca »Delavca« predalih. Antonija.

Duhovnih vaj za možke v Jezusovega srca cerkvi se je vdeleževalo na tisoče vrlih možakov, vzlasti izmed delavskih stanov. Cerkev je bila vse dni natlačeno polna. Sedem duhovnikov je vedno izpovedovalo. V torek, dne 30. junija, je bil slovesen sklep. Škof so nosili v procesiji sveto Rešnje Telo in nad 2000 množ z gorečimi svečami je očitno kazalo svojo vero. Takih množ Bog ne bo zapustil. Iskreno se zahvaljujemo na tem mestu častitim gospodom misijonarjem in vzlasti prevzv. knezu in škofu za njihov trud. Prepričani smo pa, da možje, ki znajo tako moliti, znajo tudi izven cerkve braniti svoje sveto prepričanje.

Idrijske novice. V nedeljo, dne 5. julija, opoldne je umrl rudniški nadsvetnik A. Plaminček, star 59 let. Odkar je padel po grajskih stopnicah sv. Florijana dan, bolehal je vedno in sedaj mu je smrt prerezala nit življenja in ga peljala v večnost. Umrl je nepreviden s sv. zakramenti. — Pokojnik je služboval samo v Idriji nad 20 let in je bil daleč okoli poznan kot izvrsten rudarski strokovnjak. V obče ni bil priljubljen, in to zato, ker je veliko obljuboval, a malo svojih obljub spolnil. Posebno se je zadnjega časa veliko ukvarjal z preosnovno rudarskih pokojninskih dohodkov in je hotel preobraziti popolno po novih postavah za bratovske skladnice, vsled česar bi tukajšnji umirovljeni rudarji polagoma izgubili žito in drva, kar bi bila za idrijske rudarje nepregledna škoda. Mož bi bil lahko veliko koristil revnim rudarjem, a je le malo za nje storil. Sicer pa je bil v občevanju s svojimi podložnimi jako uljuden in lahko se je govorilo z njim. N. v m. p. Bog nam daj novega dobrega rudniškega nadsvetnika, ki bo po krščanskih načelih s krepko roko uravnal zmedene razmere v prid slabemu položaju idrijskih rudarjev ter dal vsakemu, kar mu gré. — V soboto, dne 20. junija, udri se je v jami na petem horizontu strop na sekača Fr. Svetličiča ter mu je na njega padlo kamenje polomilo levo roko in desno nogo. Prenesli so ga v rudarsko bolnišnico ter je upati, da okreva, ker se mu rane dobro celijo. Mož je oženjen in ima štiri otroke. Dobival bo za vsak dan svoje bolezní razun zdravniške pomoči in zdravil po 48 $\frac{3}{4}$ kr., mogoče da dobi tudi enkrat za vselej podporo v znesku 10 glđ. — 48 kr. na dan to je pač premalo za bolnika, še manj pa za njegovo družino. Namesto, da bi se takega reveža v bolezní še bolje podpiralo, da bi si lažje postregel in preje okreval, dá se mu še manj, kakor kadar je zdrav. To naj se popravi, ker s tem se stori velika dobrota rudarjem. — V nedeljo, 5. t. m., videli smo v Idriji prvič — rudečo zastavo. Razobesili so jo soc. demokratje v znamenje, da je zmagal napredni in demokratični terorizem ter vrgel v kot mirne konservativce in njihove pristaše. Toda zmagal je res mladi 26 let stari županček, resničnejše zmagala je njegova sreča po zre-

banju nad starim županom Didičem, a za trdno smo prepričani, da bodo ljudje vendar naposled izpregledali in videli, da tisti še niso njihovi prijatelji, ki jim dajo enkrat za pijačo, ampak da tisti, ki skrbé vstrajno in v resnici za zboljšanje delavskih razmer. Če bodo to storili naši »rudečkarji« in napredni trobojniki, tedaj njim častitamo! Vendar imamo le malo upanja, da bi se vsled njihovih zaslug kaj zboljšalo v Idriji, ker preveč hrustajo in melejo mesec za mescem le eno in isto proso. Dejanja naj pokažejo, potem jim verjamemo, dokler pa uspehov nimajo, tedaj naj pa — molčé!

Socijalni demokratje in narodnost. Češki socijalni demokratje se imenujejo češko-slovanska stranka in to je marsikoga zapeljalo, da je sodil, da socijalni demokratje ne nasprotujejo narodnosti. Zato hočemo tu podati par vzgledov, kako sodijo češki soc. demokratje o narodnosti. L. 1894 je pisal njihov polzenski »Posel lidu«: »Ne iz načelnih ali narodnostnih vzrokov se imenujemo mi češko-slovanska stranka, marveč samo iz agitacijskih.« Nedavno je socijalist Haber pri javnem shodu v Pragi izrekel besede: »Nobena stvar človeka tako ne omejuje v osebni slobodi kot narodnost in vera; zato se ustavimo tem načelom.« Voditelj čeških rudečih judovskih hlapcev Karol Djedic je rekel nedavno pri shodu v Pragi: »Narodnost je premagano stališče, narodnost spada samo še med staro šaro in med brezcene smeti.« — Naše liberalno trobilo »Slov. Narod« je svoje dni pisal o soc. demokratih, da ne nasprotujejo narodnostnemu načelu. V Zagorju in v Ljubljani je zmeda tolika, da so nekateri goreči pristaši rudeče judovske mednarodne stranke t. j. socijalne demokracije, tudi — Sokoli. In vendar imajo socijalisti o narodnosti samo tisto prepričanje, ki je je izrazil neki njihov kranjski voditelj po poraženem shodu v Kamniku, kažoč na svoj trebuh, rekoč: »To je moja domovina!«

Krojaškega pomočnika

in učenca vsprejme takoj

Josip Sterniša

v Svibnem pri Zidanem mostu
na Dolenjskem.

Fr. Breskvar

knjigovez Pred škofijo št. 6

se proroča obilnemu naročevanju. Vlasti ma v zalog mnogo trpežnih, lepih platnic za knjige družbe sv. Mohorja. Izdeluje vsakoršne, tudi najfinejše platnice. Prevezava misale. Priporoča platnice za Pletersnik-Wolfow slovar 1 zv. — 90 kr., z vezavo vred 1 gld. 40 kr., platnice za Dom in Svet po 70 kr., z vezavo 1 gld. 20 kr.

urar

LUKA VILHAR

urar

Vodnikove ulice št. 4

priporoča veliko zalogo trpežnega, ličnega blaga po najnižjih cenah.

JANEZ ŽELEZNIKAR

Ljubljana, Medene ulice št. 1

priporoča svojo zalogo mnogovrstnega blaga za domače obleke za moške in ženske. 24-11

Palčice

in galanterijsko blago priporoča po izredno nizkih cenah

FR. STAMPFEL

v Ljubljani, Kongresni trg (Tonhalle.)

Karol Dostal

tapetnik

Sv. Petra cesta št. 31

priporoča svojo pošteno, zanesljivo in ceno trdko v obilno naročevanje vseh v tapetniški obrt spadajočih izdelkov.

Čast domačemu obrtu!

Preč duhovščini
in sl. občinstvu se
priporočam v iz-
delovanje

vsakovrstne obleke

po zelo nizki ceni
z dobro postrežbo

Fr. Pavšner

krojač

Valvazorjev trg št. 4

v Ljubljani.

Svoji k svojim!

24-13

Prihodnja številka Glasnika izide 23. julija.